

Synodontis angelicus - Pompás hátónúszóharcsa

ELSŐ LEÍRÓJA:	Schilthuis, 1891
CSALÁD:	Mochokidae
MÉRET:	30-50 cm
C°:	24-28
pH°:	6-8
Nk°:	5-20
HELYIGÉNY:	350 liter
VISELKEDÉS:	territoriális
TÁPLÁLÉK:	mindenevő
TARTÓZKODIK?	alsó szint
ÉLETTARTAM:	15-20 év
TERM.VÉD.:	nem fenyegetett

Synodontis angelicus
Pompás hátónúszóharcsa
(Schilthuis, 1891)

TOVÁBBI KÉPEK:

TÉRKÉP (MAP); ELTERJEDÉSI TERÜLETE:

Térkép még nem készült az adatlaphoz, feltöltése folyamatban!

Közép-Afrika, a Kongó-medencében elterjedt faj, megtalálható Kongóban, Kamerunban és a Kongói Demokratikus Köztársaság területén. A Kongó folyó vízrendszerének nagy részén előfordul, kivéve a mélyebb, esőerdei területeket. Az Upemba-tó jelenti elterjedésének déli határát. Az Ubangi, Kasai és Lualaba folyókban is megtaláljuk.

KÜLALAK ÉS JELLEGZETESSÉGEK LEÍRÁSA:

Az egyik legszebb tollasbajszú harcsafaj, lenyűgöző külleme miatt évtizedek óta az afrikai harcsák szerelmeseinek egyik kedvence. Alkata nagyjából a családban megszokott formát követi, viszonylag

hengeres test, átlagosan magasodó hát jellemzi. Szeme viszonylag nagy, mivel éjszakai életmódot folytat. Három pár bajuszszálát visel, melyből a harmadik páron találjuk a keresztirányú kinövéseket, amiről a család a nevét kapta. A nőstények nagyobbak és teltebbek a hímeknél.

A fiatal halak koromfeketék, melyen rendkívül kontrasztos, fehér pötty minta díszel. Az egész testen arányosan elszórva figyelhetjük meg a pöttyöket. Az úszók is díszesek, feketés (vagy sötétén áttetsző) alapon fehér foltok alkotnak rajtuk csíkokat, bár gyakran a farkúszón és a farok alatti úszón komplett fehér sávok jelennek meg. Idős korára kicsit fakulnak kontrasztos színei, a koromfekete alapszín sötétszürkébe, barnába megy át, míg a hófehér foltok is kissé szürkésebbek lesznek, de még ekkor is nagyon mutatósak.

Több területi variánsa is van, egyes példányokon a pöttyök inkább halványsárgák, mintsem fehérek, sőt, került már elő olyan változata is, melyen kisebb csíkok díszelnek (sárgás színben) foltok sokasága helyett. Egy időben ezt külön fajnak hitték, mígnem bebizonyosodott, hogy szórványosan az egész elterjedési területen előfordul, így pusztán színváltozatról van szó.

TARTÁSA ÉS TENYÉSZTÉSE:

A pompás hátonúszóharcsa legalább 30-40 éve nagyon keresett faj az akvarisztikában, ami nem is csoda impozáns megjelenése miatt. Ettől függetlenül viszonylag ritkán szerezhető be, és kimondottan drága fajnak számít. Ennek oka, hogy leginkább magányosan él, célzott és nagy mennyiségű gyűjtése így nehezen (vagy szinte egyáltalán nem) kivitelezhető, viszonylag kevés példányát fogják be. Ezzel szemben áll a hatalmas kereslet, így bizony ára meglehetősen magas maradt.

Kifejlett kori méretét tekintve nincs egyetértés a szakirodalomban, 25 és 55 cm közé teszik. Az 50-55 cm-es példányokról szóló beszámolókat egyesek megkérdőjelezzik, de biztosan írtak már le 25 cm-nél nagyobb halakat is, tehát vélhetően ebben a tartományban mozog a felnőtt harcsák mérete. Akváriumokban 20-22 cm-nél ritkán lesznek nagyobbak. Ettől függetlenül tágas férőhelyre van szükségük, legalább 350 literes medencébe kerüljenek.

Nem kezdőknek való hal, sőt, a Synodontisok között aránylag problémásnak számít. Ennek egyik fő oka, hogy a család sok más fajához képest is jóval territoriálisabb, veszekedősebb hal. Fiatalon még tarthatjuk őket csoportosan is akár, de ahogy öregszik, egyre inkább intoleránsabb lesz fajtársakkal és más Synodontisokkal szemben, sőt, ritkán az egyéb talajlakók is zavarják. Más fajokkal szemben viszont békés természetű marad. Érdemes éppen ezért inkább magányosan tartani, vagy ha fiatalon többet is beszerzünk, legyen megfelelő akváriumunk, ahová szétválaszthatjuk őket. Érdekesség, hogy néha egyedfüggő is a viselkedésük, vannak példányok, melyek elfogadják egymást, mások viszont erőteljesen veszekedhetnek, ezért miután összeengedjük őket, pár napig – hétig alaposan figyeljünk oda rájuk. Már-már külön személyisége van az egyes példányoknak, ami viszont érdekes hobbiállattá teszi őket. Kifejezetten hosszú életű halak, ha kielégítjük igényeiket, akár 20 esztendőn át is boldogíthatják gazdájukat!

Tartásuknak egyik alapvető feltétele a bőségesen rendelkezésre álló búvóhely. Kissé válogatós halak, nem fogadnak el minden rejtekhelyet, ezért mindenképpen több, különböző elbújási lehetőség álljon rendelkezésükre. Ha több példányt (akár fajtárs, akár más harcsaféle) tartunk, legyen több, ha lehet, akár

kétszer annyi búvóhely, mint ahány állat. Szeretik a változatos környezetet, így használjunk sziklákat és ágakat is. Építsünk kőbarlangokat, görgetegzónát kavicsokból, helyezünk be uszadékfákat, gyökereket vagy red moor gallyakat. Kerülhet a medencéjükbe kerámia bujkáló, agyagcserep, félbevágott kókuszdióhéj is. A lényeg, hogy halaink kedvükre válogathassanak a rejtekhelyek között. Fontos, hogy az aljzat apró szemű, finom homok legyen, mert a durvább kavics felsérti érzékeny bajuszszálaikat. Ez könnyedén súlyos fertőzésekhez és az állat pusztulásához vezethet. Növényeket is érdemes ültetni akváriumukba, kifejezetten élethű hatást keltenek az Anubiasok. Halaink szívesen töltik idejüket a nagyobb vízilándzsa-levelek árnyékában, de bátran alkalmazzunk úszónövényeket is. A gyenge, finom töveket kitúrhatják. Aljzatra szórt falevelekkel is gazdagíthatjuk környezetüket.

Nagytestű halak, és nagy akváriumot igényelnek, ezért alapvető az erős külső szűrés. A vadonban inkább a lassabb – közepesebb sebességű folyók lakói, semmiképpen sem a zuhatagos, gyors vizeké, így túl nagy áramlást ne keltsünk. Inkább csendes, nyugodt környezetre vágnak. Bár szemkápráztatóan szépek, ha kizárólag csak külsejük miatt választjuk őket, akkor lehet, hogy csalódás ér bennünket: erősen éjszakai – szürkületi állatok, nappal csak ritkán aktívak. Éppen ezért egy gyengébben világított, árnyékolt akvárium ideálisabb tartásukhoz, és ebben az esetben többször is megcsodálhatjuk őket. A vízminőséggel szemben nem kényes, bár a felszaporodott bomlástermékeket nem kedveli, ezért a rendszeres vízcserét ne hanyagoljuk el. Különösen a magas nitrit- és nitrát-szintre érzékeny. Csak beállt akváriumba telepítsük őket. Egyéb kémiai értékek nem kritikusak, általános trópusi akvárium körülmények megfelelnek neki, sőt, akár csapvízben is tartható. Bár az esőerdei halak inkább preferálják a lágyabb és kissé savanyú vizet, a pompás hátónúszóharcsák akár a középkevény és semleges kémhatással jellemezhető vízben is tarthatóak még. 25-26 °C teljesen ideális hosszú távon is számukra.

Etetésük jellemzően problémamentes, mohón táplálkoznak. Gyorsan hozzászoknak az akvárium elcségekhez és elfogadják a talajra süllyedő harcsatápokat, tablettákat és granulátumokat. Ezt azonban érdemes kiegészítenünk állati eredetű és növényi tápanyagforrással is, ha egészséges és hosszú életű halakat szeretnénk nevelni. Állati kiegészítésre alkalmas a tubifex, blackworm, televényféreg, artémia, vörös szúnyoglarva, garnéla és kagylóhús, valamint különböző fagyasztott mixek. Növényi táplálékot is igényel, ha ezt mellőzzük, hosszú távon problémák is mutatkozhatnak. Néhanapján kapjanak forrázott uborkát, cukkinit, borsót vagy egy kevéske sárgarépát, de a spirulinás táptabletták is hasznos kiegészítők lehetnek. Etessük őket lámpaoltás előtt. Az importpéldányok néha soványak és gyengék, náluk különösen figyeljünk az értékes, vitamindús táplálásra, illetve a kiváló vízminőségre, nyugodt környezetre. Ha megszokták helyüket, később már ellenálló és strapabíró hallá válnak.

A kistermetű társhalakat elfogyaszthatja, így mellőzzük a túl parányi lakótársak telepítését. Ellenben kiválóan alkalmas egy kongói biotópba (vagy biotóp-közei medencébe), melyben remek lakótársai lehetnek például folyami sügerek (meggyhasú sügér vagy más Pelvicachromisok), bozóthalak, kisebb keshalak, elefánthalak, lepkehalak, de természetesen számos impozáns pontylazac-fajból is választhatunk (pl.: kongólazac, sárga kongólazac, molnárlazac, disztihóduszok, stb.). Egy ilyen összeállítás igazi éke lehet fajunk. Vegyes összetételű, társas medencébe is kerülhet, ha igényeit maximálisan kielégítjük. Arra azonban figyeljünk továbbra is, hogy sok búvóhely és lehetőleg kevés más harcsaféle kerüljön mellé.

Akváriumi tenyésztésük mindezidáig sikertelen volt. Hormonkezeléssel állítólag sikerült már ívásra bírni őket (pl.: Oroszországban), de még ez sem lett rendszeres, hiszen a kereskedelemben nem fordul elő továbbra sem nagy mennyiségben. A mesterséges szaporításukról is nagyon kevés hírt hallani. Még ha sikerült is ikrákat nyerni tőlük, kishalak jellemzően nem keltek ki. A forgalomba kerülő példányok

vadonfogottak, és a már ismertetett okokból mindmáig meglehetősen drágák. Egyébként ikráit szabadon szórja, egy kifejlett nőstény akár 3-4000 ikrát is termelhet. Igazi különlegességek, jóformán státuszsimbólumok afrikai harcsás körökben.

EGYÉB ELNEVEZÉSEK:

Pompás tollasbajszú harcsa

syn: *Synodontis angelicus zonatus*, *Synodontis tholloni*, *Synodontis weneri*, *Synodontis angelica*.

Eng: Polka Dot Synodontis, Polka Dot African Catfish, Angel Catfish, Angel Synodontis, Angel Squeaker, Polka Dot Squeaker, Black Clown Catfish

Egyéb köznevei: Perlhuhnwels, Englemalle, Ingel-liithammassága, Helmiripsimonni

KATEGÓRIÁK:

[Akváriumi halak](#), [Harcsafélék](#)

KULCSSZAVAK:

[Harcsafélék](#), [Mochokidae](#), [Pompás hátónúszóharcsa](#), [Synodontis angelicus](#), [Akváriumi halak](#), [akvarisztika](#), [1891](#), [Schilthuis](#)

JELLEMZŐK:

[bújós](#), [lágyszívű \(5-10 Nk°\)](#), [lassú mozgású](#), [közepes hőigényű \(20-25°C\)](#), [barna vízi](#), [közepesen keményvízi \(10-15°Nk\)](#), [sárga vízi](#), [keményvízi \(15-20 Nk°\)](#), [hosszú életű 6 év fölött](#), [óriás méretű 20 cm fölött](#), [nagy \(több 200 liternél\)](#), [Afrika](#), [féllúgos \(7.5-8 pH\)](#), [Kongó](#), [félsavas \(6-6.5 pH\)](#), [közepesen áramló vízi](#), [Közép-Afrika](#), [hőigényes \(25-30 °C\)](#), [lassan mozgó vízi](#), [alsó szint](#), [mindenevő](#), [kissé agresszív viselkedés](#), [átlagos növényzetigényű](#).

FELHASZNÁLT IRODALOM, FORRÁSOK:

- Dr Lothar Seegers: **Die Welse Afrikas – Ein Handbuch für Bestimmung und Pflege**
- https://www.planetcatfish.com/common/species.php?species_id=278
- <https://www.seriouslyfish.com/species/synodontis-angelicus/>
- <http://blogs.thatpetplace.com/thatfishblog/2014/02/14/synodontis-angelicus-catfish-the-most-spectacular-synodontis/#.YB-y84ZKjIU>
- <https://www.fishbase.de/summary/synodontis-angelicus.html>
- <https://www.scotcat.com/factsheets/angelicus.html>
- <https://www.iucnredlist.org/species/181698/7708398>

Írta: Liziczai Márk

Katalógusba került: 2008-06-03 09:01:16

Legutolsó frissítés: 2021-02-07 11:50:27

Katalógus ID: 4161

Oldal linkje: <https://akvaristalexikon.hu/akvariumi-halak/harcsafelek/synodontis-angelicus.html>

© Akvarista Lexikon - Minden jog fenntartva